

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2190/2015
10. 12. 2015. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Марине Говедарица и Слађане Накић Момировић, чланова већа, у парници тужиоца Центра за социјални рад Д. из И., против тужених М.В.1 из Ч., чији је пуномоћник М.С. адвокат из Б. и М.В.2 из Б., ради лишења родитељског права, одлучујући о ревизији туженог М.В. изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 261/2015 од 07.07.2015. године, у седници већа одржаној 10.12.2015. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија туженог и **УКИДАЈУ** пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж2 261/15 од 07.07.2015. године и пресуда Основног суда у Старој Пазови, Судске јединице у Инђији П2 213/14 од 10.03.2015. године, у делу става првог изреке који се односи на туженог М.В.1 и предмет враћа на поновно суђење Основном суду у Старој Пазови, Судској јединици у Инђији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови, Судске јединице у Инђији П2 213/14 од 10.03.2015. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, па се М.В.1 из Ч. – Викенд насеље Б.Д. ... и М.В.2 из Б., Булевар ..., потпуно лишавају родитељског права према мал. сину М.В.3, који је на породичном смештају у хранитељској породици С. Л. у Н.К., ... Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован преостали део тужбеног захтева којим је тужилац тражио да се тужени обавезу да на име издржавања мал. М.В.3 плаћају месечно 15% од својих редовних месечних новчаних примања умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, трошкове породичног смештаја у хранитељској породици уплатом на рачун хранитељске породице код Поштанске штедионице, почев од дана подношења тужбе.

Одлучујући о жалби туженог Апелациони суд у Новом Саду је пресудом Гж2 261/15 од 07.07.2015. године одбио жалбу и потврдио пресуду Основног суда у Старој Пазови, Судске јединице у Инђији П2 213/14 од 10.03.2015. године, у усвајајућем делу у односу на туженог.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је

благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку у смислу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13 – УС, 55/14), па је нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању тужени су родитељи М.В.3, рођеног у Б. године. Тужена је напуштањем домаћинства прекинула заједницу живота са туженим када је њихов син М.3 имао девет месеци живота и од тада над њим тужени самостално врши родитељско право. Центар за социјални рад – Одељење С.в. је 2005. године утврдио да се тужени не стара на адекватан начин о мал. М.3 и његовом старијем брату М.4 (рођен године) и да их физички злоставља, па је дао мишљење да је неопходно издвајање деце из домаћинства туженог. По пресељењу туженог и мал. М.3 из Б., Основна школа коју похађа мал. М.3 обратила се тужиоцу као надлежном органу старатељства ради решавања проблема које има мал. М.3 (констатовано да живи са оцем у неадекватним условима, да сам води бригу о себи, да је неуредног изгледа, омета наставу, не поседује потребне уџбенике и школски прибор, туче се са децом и уништава њихове ствари). Након изјаве мал. М.3 да га отац – тужени, кад је под дејством алкохола, туче, да га тера да ради послове који су непримерени његовом узрасту, да га избацује из куће, М.3 је прво смештен у Сигурну кућу, а потом у хранитељску породицу у којој се и данас налази. Утврђено је и да тужени живи у викенд кући на Б., да нема пријављено пребивалиште нити регулисану здравствену заштиту, да нема редовне приходе и да не доприноси издржавању мал. М.3, те да се против њега води кривични поступак због извршења кривичног дела насиље у породици.

Наведено чињенично стање судови су утврдили, између осталог, на основу налаза и мишљења тужиоца, па су на основу истог закључили да у конкретном случају има места примени члана 81. Породичног закона и да је у најбољем интересу мал.М.3 да тужени као његови родитељи буду лишени родитељског права, а да мал. М.3 и даље борави у хранитељској породици.

Одредбом члана 264. став 2. Породичног закона прописано је да тужбу за лишење родитељског права могу поднети: дете, други родитељ, јавни тужилац и орган старатељства, а одредбом члана 270. да пре него што донесе одлуку о заштити права детета или о вршењу, односно лишењу родитељског права, суд је дужан да затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовање у породичним односима.

Дакле, орган старатељства не само да има активну легитимацију за подношење тужбе за лишење родитељског права, него је и дужан да то учини чим сазна да су испуњени законски услови за лишење родитељског права ради заштите права детета. Суд, међутим, пре него што донесе одлуку о лишењу родитељског права дужан је да затражи налаз и стручно мишљење органа старатељства, што значи да орган старатељства може у једном поступку, а то је конкретан случај, имати две процесне улоге: улогу тужиоца и улогу стручног органа, на основу чијег налаза и мишљења о постојању услова за лишење

родитељског права, између осталог, суд доноси одлуку.

Из изложеног произлази да када обе улоге обавља исто лице, односно исти орган старатељства, постоји сукоб интереса у поступању тог органа, па одлуку о основаности тужбеног захтева суд не може да донесе на основу налаза и мишљења Центра за социјални рад који је у тој парници истовремено и тужилац и који је поставио тужбени захтев чије усвајање предлаже.

Из ових разлога, а усвајајући тужбени захтев у односу на туженог на основу налаза и мишљења датог од стране стручне службе тужиоца, нижестепени судови су погрешно применили материјално право што има за последицу да постоји оправдана сумња у правилност утврђеног чињеничног стања, па самим тим и у правилност побијане одлуке.

У поновном поступку првостепени суд ће правилно примењујући одредбу члана 270. Породичног закона од другог органа старатељства (најближег Центра за социјални рад), породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовање у породичним односима, затражити налаз и стручно мишљење у погледу подобности туженог М.В.1 да врши родитељско право према мал. М.3, а потом ће примењујући и одредбе члана 65. и 266. став 3. Породичног закона и ценећи све битне чињенице, донети нову одлуку о захтеву за лишење родитељског права туженог према мал. М.3.

На основу изложеног Врховни касациони суд је применом члана 416. став 2. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија,
Миломир Николић,с.р.**